

Agenda 21 Locală • Tîrgu-Mureș

Ce este A21L?

A21L este procesul prin care autoritățile locale lucrează în parteneriat cu toate sectoarele comunității locale pentru a întocmi strategia de dezvoltare și a planului de acțiune pentru implementarea durabilității la nivel local.

A21L decurge din Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă și va fi un document care va prezenta de ce anume are nevoie acest oraș, programele prioritare ale comunității locale pentru a exista o conservare a naturii, o protecție socială și o dezvoltare economică reală.

Cum s-a născut A21L?

A21L a fost menționată pentru prima oară în capitolul 28 al A21, documentul Națiunilor Unite aprobat de liderii mondiali la Conferința de la Rio din 1992, pentru a promova principiul dezvoltării durabile. Ea face apel la autoritățile din întreaga lume să întocmească și să implementeze strategii și planuri locale de acțiune pentru dezvoltarea durabilă în parteneriat cu toți factorii implicați din comunitatea locală. În prezent peste 2000 de autorități locale din 64 de țări sînt deja angajate în acest proces, iar 1000 dintre acestea se află în Europa.

Agenda Locală este mai mult decît un plan „verde”, fiind vorba de integrarea problemelor de mediu, sociale, economice, culturale și de calitatea vieții tuturor componentelor comunității locale. În centrul ei stau principiile cheie ale dezvoltării durabile:

- Mediul înconjurător: „capacitatea fizică” a mediului înconjurător impune limite multor activități umane și înseamnă că noi trebuie să reducem consumul de resurse. Trebuie să trăim în limitele lor pentru a putea trece mai departe planeta urmașilor noștri cu posibilitățile ei de a păstra neîntinată viața omului.

- Viitorul: avem datoria morală de a evita compromiterea posibilității generațiilor viitoare de a răspunde la propriile nevoi.

- Calitatea vieții: bunăstarea umană are dimensiuni sociale, culturale, morale și spirituale, dar și materiale.

- Echitatea: bunăstarea, oportunitățile și responsabilitățile ar trebui împărțite echitabil între țări și între diferitele grupuri sociale din fiecare țară.

- Principiul precauției: dacă sîntem nesiguri în privința efectelor oricărei acțiuni sau desfășurări asupra mediului va trebui să aplicăm acest principiu și să acționăm cu precauțiune.

- Gîndire holistică: rezolvarea unei probleme complexe de durabilitate cere ca toți factorii ce contribuie la acea problemă să fie încorporați în soluție.

Ce încercăm să realizăm prin A21L?

Problemele globale au nevoie de acțiune locală. Viziunea A21L trebuie să aibă în vedere cum să facem mai durabilă dezvoltarea zonei locale și să înțelegem contextul global al deciziilor noastre. Trebuie să ne

preocupe să facem mai multe cu mai puțin, utilizînd mai mult abilitățile noastre și mai puțin resursele, fiind mai modești în cererile noastre materiale dar solicitînd un mediu mai bun și mai bună calitate a vieții.

Națiunile Unite recunosc că dacă fiecare municipalitate și comunitatea sa locală își îndeplinește partea de durabilitate, contribuția tuturor va fi foarte importantă. Desigur, acțiunea e necesară și la nivel regional, național, european și internațional.

Ce înțelegem prin comunitate durabilă?

- Resursele sînt folosite eficient, iar risipa este minimalizată în cicluri.

- Poluarea este limitată la nivelul la care sistemele naturale pot rezista fără daune.

- Diversitatea naturii este apreciată și ocrotită.

- Acolo unde e posibil, nevoile locale sînt rezolvate la nivel local

- Fiecare are acces la hrană, apă, adăpost și combustibil la costuri rezonabile.

- Fiecare are oportunitatea de a întreprinde o muncă satisfăcătoare în cadrul unei economii diversificate. Valoarea muncii nesalariate este recunoscută, iar plata muncii este echitabilă și distribuită echitabil.

- Sănătatea oamenilor este protejată prin crearea de medii sigure, curate, plăcute și de servicii medicale care pun accentul pe prevenirea îmbolnăvirilor și pe o îngrijire corespunzătoare a bolnavilor.

- Accesul la facilități, servicii, bunuri și alte persoane nu se face în dauna mediului sau este limitat la cei ce posedă automobil.

- Oamenii trăiesc fără teama de violența criminală sau de persecuție din cauza propriei lor credințe, rase, gen sau sexualitate.

- Toată lumea are acces la abilitățile, cunoștințele sau informațiile necesare pentru a le da posibilitatea să joace un rol în societate.

- Toate secțiunile comunității sînt împuternicite să participe la luarea deciziilor.

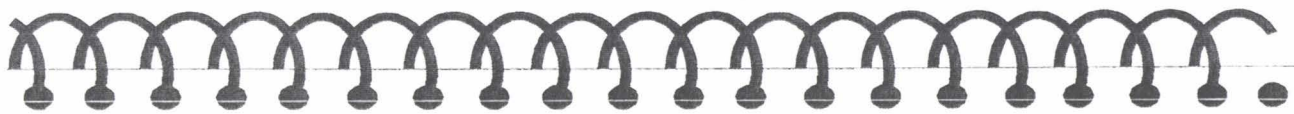
- Oportunitățile pentru cultură, timp liber și recreere sînt disponibile pentru toți.

- Locurile, spațiile și obiectele combină frumusețea cu utilitatea. Așezările sînt la scară și formă „umană”. Diversitatea și distinctivitatea locală sînt apreciate și protejate.

- Perspectiva globală este inerentă tuturor acțiunilor locale.

A21L în Tîrgu Mureș

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), în colaborare cu Centrul Național de Dezvoltare Durabilă (CNDD), Academia Română și Fundația Universitară a Mării Negre derulează începînd cu data de 1 februarie 2000 proiectul A21L în România.

CALENDAR * NAPTÁR

7 iulie — *Legislația cu privire la asociații și fundații*, curs în cadrul Școlii liderilor romi. Lector: HALLER István.

7-10 iulie — *Prezentarea programelor* derulate prin finanțarea Centrului de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală. Din partea LPE a participat Laura ARDELEAN.

8-15 iulie — *Organizarea sistemului judiciar din Anglia*, seminar organizat la Londra de Asociația Britanică pentru Europa Centrală și de Est, finanțat de Ministerul de Externe britanic. Din partea LPE a participat HALLER István.

13 iulie — *Administrația publică locală*, curs la Colegiul Democrației. Lector: FODOR Imre, viceprimarul municipiului Tîrgu-Mureș.

15 iulie — *Atelier al Colegiului Democrației pentru pregătirea sesiunii publice Primărie tinerilor*.

20 iulie — *Primăria tinerilor*, sesiune publică a Colegiului Democrației. Cu această ocazie au fost înmînate diplomele de absolvire.

23-30 iulie — Participarea studenților Academiei Interculturale Transsylvania și ai Colegiului Democrației la *Universitatea de Vară Bálványos*.

27 iulie — *Rolul societății civile în România*, curs în cadrul Școlii liderilor romi. Lector: HALLER István.

22-23 septembrie — *Rolul legislativului și executivului din România în ceea ce privește actele normative care vin în sprijinul păstrării și dezvoltării identității naționale*, seminar organizat de Fundația Culturală Dr. Bernády György la Tîrgu-Mureș. Din partea LPE a participat HALLER István.

23 septembrie — *Selecionarea candidaților* pentru Colegiul Democrației, ediția a VII-a, testul scris.

25 septembrie — *Întîlnirea organizațiilor ecologice tîrgumureșene* la sediul LPE în vederea discutării problemelor actuale.

28 septembrie — *Parteneriatul cu alte minorități*, curs pentru Școala liderilor romi. Lector: KALI Zoltán.

július 7 — *Az alapítványokra és szervezetekre vonatkozó törvénykezés*, HALLER István előadása a Roma vezetők iskolája számára.

július 7-10 — Az Etnokulturális Változatosság Forrásközpontja által támogatott programok bemutatása. A PEL részéről Laura ARDELEAN vett részt.

július 8-15 — *Az angliai jogrend megszervezése*, londoni szeminárium a Brit Egyesület Közép- és Kelet-Európaért szervezésében, a brit Külügyminisztérium támogatásával. A PEL részéről HALLER István vett részt.

július 13 — *A helyhatóság*, FODOR Imre, Marosvásárhely alpolgármesterének előadása a Demokrácia Kollégiuma számára.

július 15 — *A Fiatalok Polgármesteri Hivatala nyíltkörű ülés előkészítése*, a Demokrácia Kollégiumának műhelygyakorlata.

július 20 — *Fiatalok Polgármesteri Hivatala*, a Demokrácia Kollégiumának Nyíltkörű ülése. Ez alkalomból kerültek átadásra a végzők oklevelei.

július 23-30 — A Transsylvania Interculturális Akadémia és a Demokrácia Kollégiuma diákjainak résztvétele a *Bálványosi Nyári Szabadegyetemen*.

július 27 — *A civil társadalom szerepe Romániában*, HALLER István előadása a Roma vezetők iskolája számára.

september 22-23 — *A romániai törvénykezői és végrehajtói hatalom szerepe a nemzeti azonosságtudat megőrzését és fejlesztését támogató jogi előírásokat illetően*, a Dr. Bernády György Alapítvány által Marosvásárhelyen szervezett szeminárium. A PEL részéről HALLER István vett részt.

september 23 — A VII. Demokrácia Kollégiumába jelentkezett diákok *írásbeli vizsgája*.

september 25 — *Vásárhelyi környezetvédelmi szervezetek találkozója*. A találkozó célja az időszerű kérdések megvitatása volt.

september 28 — *Partneri kapcsolat más kisebbségekkel*, KALI Zoltán előadása a Roma vezetők iskolája számára.

Prezidențiabili

Pe secetă și caniculă, printre griji, nevoi și angoase, neîndrăznind să se uite la termometrele gata să fiarbă de la sine și cu atât mai puțin să se gîndească la termometrul prețurilor de iarnă, românii au așteptat toamna nu atât pentru banala recoltă, cît pentru două evenimente majore.

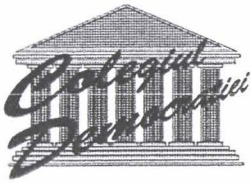
Unul sportiv, celălalt politic: Olimpiada și alegerile. De la cel dintîi, toată lumea spera cît mai multe bucurii, atât în virtutea tradiției, care ne garantează mereu succese, cît și în virtutea noului manageriat olimpic al lui Ion Țiriac. Și, cinstit vorbind, sportivii s-au întrecut pe ei înșiși. Aparte cîteva necazuri legate de etica dopajului, Olimpiada a ridicat cu cîteva grade bune nivelul euforiei naționale. De celălalt eveniment, puțină lume își mai leagă speranțe — înafara militanților de partid, desigur, și mai cu seamă a militanților din partidul cîștigător (pe care sondajele îl indică deja cu destulă claritate). Totuși, în pofida dezamăgirii care a căpătat consistența și constanța lehamitei, partida dintre Emil Constantinescu și Ion Iliescu părea una de interes chiar și pentru românul „spectator” sau doar cu gînduri absenteiste. Erau, de altminteri, toate motivele pentru a aștepta această confruntare dacă nu cu sufletul la gură, măcar cu o circulație sporită a adrenalinei. Ca într-o partidă de tenis desfășurată pe principiul „2 din 3”, confruntarea din această toamnă urma să reprezinte setul decisiv. Pînă acum cei doi prezidențiabili stăteau la o egalitate eclatantă. În 1992, Ion Iliescu a cîștigat, destul de ușor, primul set. În 1996, Emil Constantinescu, cu un *break* remarcabil, a egalat scorul. Meciul direct al celor două personalități urma, așadar, să se decidă în ultima toamnă a mileniului. Pregătirea pentru setul trei a celor doi combatanți părea însă foarte diferită. În vreme ce Emil Constantinescu arăta tot mai vlăguit, cu procente în scădere sau, în cele din urmă, stabilizate la un nivel de învins sigur, *masseurii* lui Ion Iliescu au reușit să-l revigoreze într-atît încît simpla intrare pe teren părea suficientă pentru o victorie la scor. Ca satisfacție personală (căci, oricît de publice, aceste personalități trebuie să mai aibă și asemenea satisfacții) prezumtivul triumf al lui Iliescu asupra vechiului său rival nu se putea măsura cu o eventuală victorie asupra nimănui altcuiva. Iată însă că n-a fost să fie: președintele Emil Constantinescu a anunțat că setul trei se va juca fără el. A declarat, cum se zice, *forfait*.

Indiferent cîte calcule (aritmetice și politice deopotrivă) au motivat gestul „retragerii” lui Constantinescu, valoarea morală și politică (în sine) a acestui gest rămîne una exotică, stranie pentru România. Poziția în care se afla Constantinescu, chiar dacă nu încurajatoare, nu era, totuși, una de victimă sigură. Chiar dacă mai mici, după sondaje, șansele lui încă mai contau.

Cîteva măsuri mai subtil sau mai discret populiste l-ar fi putut redresa cu totul. Un colac de salvare, de pildă, aruncat pensionarilor aproape că i-ar fi fost suficient.

Președintele s-a retras însă pentru a oferi clasei politice șansa unei noi construcții. Dacă ar fi candidat el însuși, ar fi trebuit, inevitabil, să ducă o companie defensivă. I-ar fi atîrnat de picioare o legislatură care nu se poate mîndri cu mari succese, deși unele, semnificative, nu i-au lipsit. Dar scandalurile din coaliție și din sînul Convenției ori al partidelor care o compun au voalat scurt-metrajul realizărilor. Președintele ar fi fost o țintă care atrăgea asupra sa toate nemulțumirile și toate acuzele. Deși eșecurile nu i se datorează (oricum, nu în primul rînd, avînd în vedere atribuțiile constituționale), el ar fi fost, fatalmente, magnetul tuturor resentimentelor. Ieșirea lui din cursă făcea ca toate aceste gloanțe pregătite de artileria pedeseristă să se piardă în aer, iar un candidat „inocent” găsea, pe de o parte, o scenă cu adversari descumpăniți, cu tactica depășită de realități, iar pe de altă parte putea reactiva speranța moartă a multor electori. Scurtă vreme s-a sperat într-o soluție de tandem care să bage în teren doi tehnocrați cărora nu li se puteau lega multe de picioare. Fie în varianta Stolojan-Isărescu, fie în varianta Isărescu-Stolojan (președinte-premier), binomul tehnocrat, menit să substituie eventualele binomuri de politicieni, părea menit să fie piatra de la care se putea începe noua construcție politică. În România însă nici minunile politice nu țin mai mult de trei zile numărate. Jocurile de partid i-au transformat pe cei doi, chiar înainte de a se putea întîlni spre a se pune într-un eventual acord, în adversari la prezidențiale. Oricît de amiabile sînt aceste confruntări electorale, în ele se spun multe și, de voie-de nevoie, de pe urma celor spuse se nasc adversități și resentimente. În România pactizările politice trec senin peste asemenea fleacuri, după tradiționala rețetă „pupat toți piața Independenței”. Însă alegătorului nu-i vine chiar la îndemînă să vadă, peste noapte, doi buni prieteni în doi foști adversari. Acesta e riscul — optimist — al turului doi.

Sondajele de vară — și cu atât mai virtos cele de toamnă — arată că Ion Iliescu va juca pe aproape jumătate din procente cele decise să voteze. Cealaltă jumătate se împarte în felii tot mai subțiri. Problema e ca una din aceste felii să fie, totuși, suficient de consistentă pentru a rămîne ceva din ea și pentru turul doi. Dacă ce zic sondajele va coincide cu realitatea votului, înseamnă că numai constituția îl mai poate duce pe dl. Iliescu în turul II. Vom beneficia de aceste prelungiri la prezidențiale numai din cauza paragrafului care-l obligă pe președinte să se bazeze pe jumătate plus unu din totalul alegătorilor, nu din totalul votanților. Altminteri, meciul ar putea fi foarte scurt.

A fi primăriță

Secretarul (BAKÓ Károly) și primarul (Mioara SUCIU)

Cu diferite ocazii, colegii mei și-au exprimat părerea despre această experiență nouă pentru ei, experiență numită „Colegiul Democrației”. Eu personal am simțit-o ca pe o primă școală despre viața societății civile în general. De ce? Probabil pentru că acest „colegiu” a suplinat lipsa de materii în programele noastre școlare. Aici ne-am însușit pe deplin noțiuni ca: stat de drept, democrație, societate civilă. A fost foarte important faptul că nu am învățat în mod tradițional, ci prin intermediul unor discuții pe diferite teme, cu diferite personalități și mai ales prin activități practice precum stagiile de la București și Budapesta, noi percepiind mult mai ușor și mai repede problemele discutate. Colegiștii au văzut cum funcționează statul de drept în România și au avut și șansa să îl compare cu cel din Ungaria.

Închiderea ediției a VI-a a Colegiului Democrației s-a făcut, ca și în anii precedenți, odată cu Primăria Tinerilor. Ce înseamnă Primăria Tinerilor? Colegiștii au avut ocazia să suplinească pentru o zi pe adevărații consilieri municipali și pe primar. Pentru noi nu a fost ușor să fim funcționari publici nici măcar pentru o zi. De ce? Dat fiind mandatul așa de scurt, a trebuit să muncim mult și repede, iar motivația financiară a fost inexistentă și nu necesară. Colegiștii au prezentat problemele reale cu care se confruntă orașul nostru și chiar au încercat să găsească soluții viabile. Au fost prezentate trei proiecte de hotărâri.

Primul care a luat cuvîntul a fost CSIKI Lóránd Csaba care a prezentat problema transportului în comun în condiții ecologice și pe aceea a aleilor speciale pentru bicicliști. Problemele care s-au ridicat aici au fost cele referitoare la faptul că în stațiile de transport în comun nu sînt afișate orarul vehiculelor și harta cu traseele acestora. De asemenea, a fost semnalat faptul că autovehiculele care efectuează transport în comun nu respectă normele Euro2 și că vehiculele care efectuează transportul de persoane tip maxi-taxi nu respectă numărul de persoane transportate conform construcției mașinii și a legislației rutiere în vigoare. Pe lângă aceste probleme s-a mai hotărît ca parcul auto al societăților care efectuează transport în comun să se reînnoiască în decurs de cinci ani și să corespundă standardelor cerute

iar vehiculele care execută transport tip maxi-taxi să poarte semne distinctive. De asemenea, s-a hotărît înființarea unor curse speciale către locurile de agrement din oraș.

Referitor la problema aleilor pentru bicicliști s-a hotărît înființarea acestora de urgență, în strînsă colaborare cu Poliția Rutieră Tîrgu-Mureș.

A doua problemă adusă în discuție de PAPP Sándor, se referă la reamenajarea și introducerea în circuitul zonelor de agrement a pîrului Pokloș. S-a aprobat reamenajarea cursului pîrului și construirea unei societăți de salubritate care să se ocupe de curățirea albiilor, de purificarea apei și de eliminarea deșeurilor pentru a preveni poluarea pîrului. De asemenea, s-a aprobat construcția unor diguri în amonte de Tîrgu-Mureș, care să aibă ca finalitate creșterea nivelului apei, și instituirea de amenzi pentru cei care continuă să polueze pîrului Pokloș. S-a aprobat transformarea străzilor riverane pîrului în zone pentru circulația bicicletelor și rolelor, aceste străzi fiind scoase din uzul autovehiculelor și, de asemenea, acoperirea unor zone ale pîrului și transformarea lor în parcări. Pentru a crea o atmosferă plăcută s-a dispus plantarea de arbori în aceste zone și concesionarea zonei pentru restaurante, terase, locuri de joacă și parcuri.

Ultimul proiect prezentat de colegiști prin Camelia BOLD a fost cel referitor la revitalizarea și reamenajarea piețelor de agrement și sport din cartierul Tudor Vladimirescu. Pe lângă hotărârile referitoare la revitalizarea spațiilor verzi s-au pus în discuție probleme ca: reamenajarea stadionului Electromureș, dotarea acestuia cu noi facilități, desființarea pieței de sîmbătă

ce se ține în incinta acestui complex, organizarea unor acțiuni sportive interșcolare aici. De asemenea a revenit în discuție problema pîrului Pokloș și s-a aprobat prelungirea programului bibliotecii din complexul Dacia. Ultima hotărîre a adus în discuție zidul de pe strada Cutezanței, zid ce va fi transformat în panou pentru graffiti.

Colegiștii nu au adus aceste probleme în discuție fără nici un rezultat. În sală au fost prezenți adevărații consilieri municipali, domnul primar Dorin FLOREA și domnul viceprimar FODOR Imre care au ascultat propunerile colegiștilor cu interes.

Pentru noi a fost o experiență unică. Eu personal sper să mai ajung o dată primar și nu pentru că fotoliul era foarte comod. Ca studentă la profilul administrație publică, eu cred că administrația românească va funcționa cel mai bine atunci cînd va fi făcută de profesioniști și nu de amatori politicieni. Eu sper într-un primar ales pentru calitățile lui de bun administrator și nu pentru altceva. Eu sper într-o administrație care lucrează profesional. Dacă mandatul meu ar fi fost mai lung de o zi aș fi făcut asta.

După încheierea sesiunii publice a Primăriei Tinerilor ediția 2000 a luat cuvîntul Excelența Sa, doamna ambasador Smaranda ENACHE, care a ținut să-i felicite pe colegiști pentru activitatea desfășurată în anul pe care l-au petrecut la Colegiul Democrației. Tot Domnia sa a fost cea care ne-a înmînat diplomele de absolvire a colegiului. În final, domnul primar Dorin Florea a ținut să-i felicite și el pe colegiștii și a apreciat activitățile desfășurate de Liga Pro Europa.

Mioara SUCIU

HOTĂRÎREA nr. 1 din 20 iulie 2000

privind reglementarea transportului în comun în condiții ecologice și umane, precum și crearea aleilor pentru bicicliști pe arterele principale ale orașului conform normelor europene

Consiliul municipal Tîrgu-Mureș, întrunit în ședință ordinară de lucru,

Avînd în vedere expunerea de motive a Direcției de urbanism și gospodărire comunală, însoțită de raportul de aviz favorabil al Comisiei de dezvoltare și organizare urbanistică și al Comisiei de buget și administrarea domeniului public și privat al municipiului,

În baza prevederilor regulamentului,

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 Obligatorietatea societăților care efectuează transport în comun în raza municipiului Tîrgu-Mureș, de a-și afișa în stații programul, orarul, frecvența și o hartă care conține toate traseele din oraș.

Art. 2 Se aprobă ca în centrul orașului să fie admise numai mijloacele de transport în comun, care respectă normele Euro2, și societățile care prestează acest gen de servicii în alte zone sînt obligate să-și reînnoiască parcul auto astfel încît în decurs de 5 ani toate să corespundă standardelor cerute (recomandare: recalcularea tarifelor publicitare de pe autobuze pe măsura cerinței pieței).

Art. 3 Se aprobă ca echipele mixte de control, alcătuite din reprezentanți ai primăriei și poliției rutiere, să ia măsuri stricte în vederea respectării numărului de persoane transportate conform construcției mașinii și legislației rutiere.

Art. 4 Se aprobă ca societățile de transport care efectuează transport persoane tip maxi-taxi, să poarte semne distinctive vizibile de la distanță (se recomandă: semn luminos pe acoperișul mașinii, dungă cu pătrățele alb-negre lateral etc.)

Art. 5 Se aprobă ca prețul unui bilet de călătorie pe mijloacele de transport în comun să fie stabilit în funcție de evoluția prețului benzinei.

Art. 6 Se aprobă înființarea curselor speciale în week-end-uri spre centrele de agrement din oraș și apropiere (recomandare: platoul Cornești, Complexul Week-end) și diminuarea frecvenței autobuzelor sau desființarea totală, în aceste zile, a traseelor care deservesc zonele industriale.

Art. 7 Se aprobă înființarea în regim de urgență a benzilor pentru bicicliști pe lîngă arterele principale ale orașului (se recomandă strînsa conlucrare a Poliției Rutiere Tîrgu-Mureș, a organizațiilor neguvernamentale și a Primăriei).

Art. 8 În conformitate cu articolul 7 se aprobă accesul bicicliștilor în locurile marcate și în centrul orașului.

Art. 9 Se aprobă înființarea în regim de urgență a locurilor de parcare pentru bicicliști în parcurile existente.

Art. 10 Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărîri se încredințează primarul municipiului și Direcția de urbanism și gospodărire comunală.

Președinte de ședință

BAKÓ Károly

HOTĂRÎREA nr. 2 din 20 iulie 2000

privind reamenajarea și introducerea în circuitul zonelor de agrement a pîrîului Poklos

Consiliul municipal Tîrgu-Mureș, întrunit în ședință ordinară de lucru,

Avînd în vedere expunerea de motive a Direcției de urbanism și gospodărire comunală, însoțită de raportul de aviz favorabil al Comisiei de dezvoltare și organizare urbanistică și al Comisiei de buget și administrarea domeniului public și privat al municipiului,

În baza prevederilor regulamentului,

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 Se aprobă reamenajarea cursului pîrîului Poklos și transformarea acestuia conform normelor europene.

Art. 2 Se aprobă constituirea unei societăți de salubritate, care să se ocupe de curățirea albiilor, de purificarea apei și de eliminarea deșeurilor pentru a se preveni poluarea pîrîului.

Art. 3 Se aprobă încheierea unor contracte cu firme, care să asigure ulterior igienizarea pîrîului, o supraveghere atentă și calificată pentru a se preveni revenirea la o situație anterioară.

Art. 4 Se aprobă construcția din fondurile bugetului local a unor diguri care să aibă ca finalitate creșterea nivelului apei.

Art. 5 Se aprobă instituirea unor amenzi care să fie aplicate celor care ulterior reamenajării vor continua să polueze albiile și zonele învecinate.

Art. 6 Se aprobă asfaltarea și scoaterea din circulația vehiculelor cu motor a străzilor riverane pîrîului precum și transformarea lor în zone pentru circulația bicicletelor și rolelor.

Art. 7 Se aprobă acoperirea unor zone ale pîrîului și amenajarea acestora în parcuri pentru vehicule.

Art. 8 Se aprobă plantarea unor arbori și arbuști pe marginea pîrîului care să aibă ca rezultat creșterea calității aerului.

Art. 9 Se aprobă închirierea și concesionarea zonei astfel amenajate unor firme care să investească în crearea unor trasee, restaurante, locuri de joacă, parcuri și alte elemente care să aducă la sporirea valorii recreative a zonei.

Art. 10 Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărîri se încredințează primarul municipiului și Direcția de urbanism și gospodărire comunală.

Președinte de ședință

BAKÓ Károly

HOTĂRÎREA nr. 3. din 20 iulie 2000

privind revitalizarea și reamenajarea punctelor de agrement și sport din cartierul Tudor Vladimirescu

Consiliul municipal Tîrgu-Mureș, întrunit în ședință ordinară de lucru,

Avînd în vedere expunerea de motive a Direcției de urbanism și gospodărire comunală, însoțită de raportul de aviz favorabil al Comisiei de dezvoltare și organizare urbanistică și al Comisiei de buget și administrarea domeniului public și privat al municipiului,

În baza prevederilor regulamentului

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 Se aprobă revitalizarea și amenajarea spațiilor verzi existente în perimetrul cartierului Tudor Vladimirescu.

Art. 2 Se aprobă darea în folosință a spațiilor verzi și a altor suprafețe (conform expunerii de motive) spre amenajare firmelor interesate.

Art. 3 Se aprobă amenajarea Stadionului Electromureș și dotarea acestuia cu facilități sportive.

Art. 4 Se aprobă desființarea pieței de sîmbătă ce se ține în incinta complexului Electromureș și amenajarea terenului în scop sportiv.

Art. 5 Se aprobă promovarea unor acțiuni sportive interșcolare organizate în incinta complexului Electromureș.

Art. 6 Se aprobă lucrările de curățire și întreținere a pîrîului Poklós.

Art. 7 Se aprobă amplasarea unui număr mai mare de coșuri de gunoi în tot perimetrul cartierului Tudor Vladimirescu.

Art. 8 Se aprobă instituirea și punerea în practică a unui sistem de amenzi viabil pentru respectarea normelor de igienă publică ale cartierului.

Art. 9 Se aprobă prelungirea programului bibliotecii de la Complexul Dacia.

Art. 10 Se aprobă transformarea zidului de pe strada Cutezanței în panou pentru grafitti.

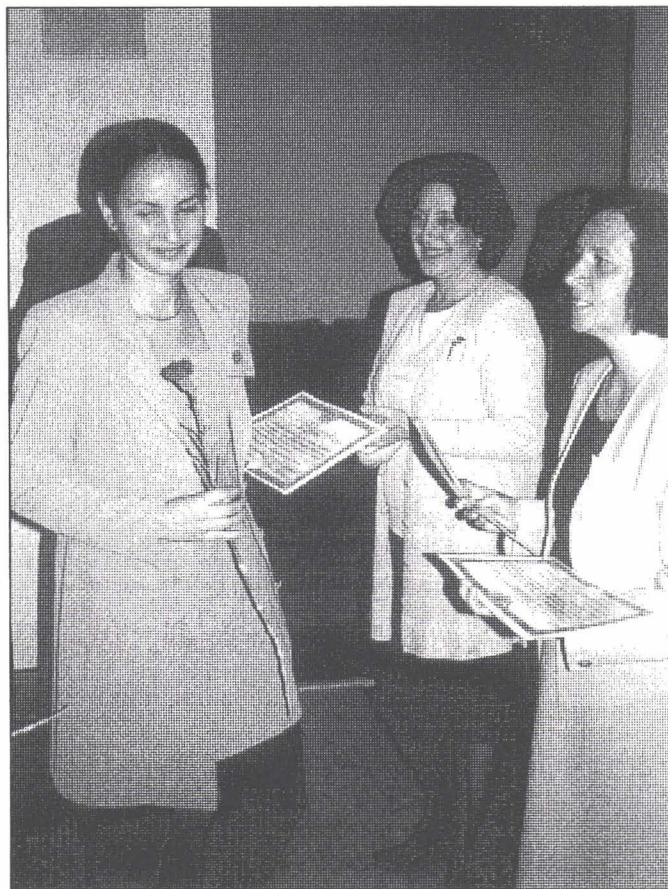
Art. 11 Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărîri se încredințează primarul municipiului și Direcția de urbanism și gospodărire comunală.

Președinte de ședință

BAKÓ Károly

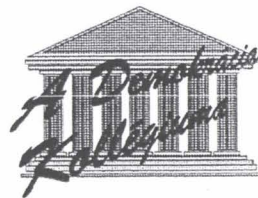

Dezbaterea hotărîrilor

Înmînarea diplomelor

Komoly játék

2000 július 20.-án tanácsülést hívtak össze a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal tanácstermébe. Nem egy „akármilyen” tanácsülésről van itt szó, hanem egy olyanról, amelyet egy újabb tanácsülés követett. Pontosabban: a marosvásárhelyi tanácsosok ülése után az ifjú nemzedék ült össze, hogy megvitassa városunk „ügyét-baját”. Ezen a szokatlan tanácsülésen, amely egy évben csak egyszer kerül megrendezésre, a város ifjúságát a Demokrácia Kollégium VI. évfolyamának végzős diákjai képviselték. Mi voltunk azok a szerencsések, akik, ha rövid időre is, de kipróbálhattuk a tanácsosok szerepét. Igyekeztünk, hogy olyan témákat dolgozzunk fel és vitassunk meg, melyek, szerintünk, figyelemre méltóak és fontosak a lakosság jólétének szempont-

jából. Tudjuk, hogy határozattervezeteink még megszavazásuk után sem léphetnek érvénybe, de reméljük, hogy azok, akik végighallgatták gyűlésünket (polgármester, alpolgármester, tanácsosok, tanárok, szülők, barátok) nem úgy tekintették ezt a gyakorlatot, mint egy színdarabot, amit végignéznek, de amikor hazaérnek, már azt is elfelejtik, hogy miről szólt.

A tanácsülésünket megelőzően polgármestert, azaz polgármesternőt választottunk városunk élére Maria PALCU személyében, gyűlésvezetőnek BAKÓ Károly kollegánkat neveztek ki. Három napirendi pontot dolgoztunk ki. Az első Marosvásárhely közszállításának javítására vonatkozott. Ezen belül elrendeltük, hogy a közszállításban közlekedő járművek feleljenek meg az

európai normáknak, valamint kerékpárutak kiépítését javasoltuk. Elrendeltük a Poklos-patak és környékének feljavítását és átépítését különböző alkalmazások céljából. A harmadik napirendi pontunk a Tudor Vladimirescu negyed szórakozó központjainak felújítását tartalmazta. Miután meghallgattuk a motivációk ismeretét, néhányan bemutattuk javaslatainkat a határozattervezetekre vonatkozóan, majd megejtettük a szavazást.

Gyűlészárta után örvendetes, de ugyanakkor mégis szomorú eseménynek voltunk részesei. Ballagtunk. Smaranda ENACHE Öexellenciája, Mircea SUHĂREANU úr és kedves kollégiumvezetőnk KOVÁCS Gyöngyvér adta át tanulmányzáró oklevelünket meleg kézfogással, biztató szavakkal és egy szál szegfüvel fűszerezve.

Úgy érzem, hogy köszönetet kellene mondanom, úgy a saját, mind kollegáim nevében is. Nem tudom pontosan mit is köszönnék meg. Talán ... mindent!? Egyetlen félemem csak az, hogy az én szerény szókincsemből előkotorászott szavak nem fednék a valóságot. Ezért szívesebben idézem azt a mondatot, mely lassan szállóigévé vált a kollégisták körében. Egyszerű de mégis sokatmondó: „Most az egyszer szeretnék évet ismételni.”

SOMODI Júlia

D-na Primar, onorat Consiliu, dragi invitați!

Aș dori să atrag atenția Dumneavoastră asupra faptului că în ultima vreme în mass-media locală apar materiale care încălcă grav drepturile omului.

În data de 12 iulie a.c. a apărut în știrile locale ale postului Pro TV un reportaj care a prezentat acțiunea comună a Primăriei și Poliției referitoare la strângerea copiilor străzii avînd titlul: „Deratizare”. Prin aceasta s-au încălcat grav drepturile copilului, în special dreptul la imagine. NU se poate concepe așa ceva în societatea noastră, ca acest cuvînt „deratizare” să fie pus în legătură

cu ființe omenesti, chiar dacă este vorba de un grup defavorizat al orașului nostru. Conform dicționarului explicativ al limbii române, deratizare înseamnă: „Stîrpirea șobolanilor prin otrăvire cu substanțe chimice sau prin culturi microbiene.”

Un alt caz de acest gen a apărut în cotidianul 24 de ore mureșene în data de 18 iulie a.c. Titlul materialului conținea cuvintele „mafia țigănească”. Prin această afirmație s-au încălcat drepturile individuale și colective ale unei comunități etnice. Mafia nu are apartenență etnică, iar persoanele delincvente nu pot fi considerate ca aparținînd unui grup etnic doar dacă ei înșiși se declară ca atare. O acțiune legală nu poate avea ca

scop eliminarea așa-zisei „mafiei țigănești”, doar eliminarea delincvenței în general.

Avînd în vedere faptul că materialele în care au apărut aceste afirmații, care încălcă drepturile omului, prezintă acțiuni demarate de Primărie, există posibilitatea ca toți cetățenii să aibă impresia că primarul sau angajații Primăriei au formulat aceste opinii.

De aceea, propun emiterea unui comunicat prin care Primăria și Consiliul Local să se delimiteze și să condamne aceste încălcări ale drepturilor omului.

PAPP Sándor
(intervenție)

Un an de la trecerea prin eclipsă

Încep prin a mărturisi că atunci când am primit invitația de a participa la Universitatea de Vară Bálványos, ediția 2000, m-a pufnit pur și simplu râsul. Și asta nu pentru că eram într-o prea bună dispoziție, ci pentru că aruncându-mi ochii peste respectiva invitație, am constatat că întreaga ediție se intitula *Zece ani după ieșirea din eclipsă* și mi-am amintit brusc de importanța cosmic-națională pe care mulți dintre compatrioții noștri au acordat-o eclipsei de soare de anul trecut. Căzînd brusc într-o pasă analitică, am ajuns (încă o dată) la concluzia că paradoxul românesc constă tocmai în aceea că acordăm semnificații diametral opuse aceluiași fapt fizic real și pînă la urmă, amestecînd simbolurile cu tangibilul, nu mai putem deosebi adevărul de imaginar.

Așa că, încercînd cumva să lupt cu fatalitatea de a fi un vlăstar al acestei nații, am început să-mi fac ordine în gânduri și să mă concentrez asupra viitoarei mele participări la cea de-a XI-a ediție a Universității de Vară Bálványos gîndindu-mă îndelung la ceea ce s-ar putea întîmpla acolo. Și acolo s-a petrecut

într-o destul de mare măsură ceea ce mă așteptam eu să se întîmple.

Desfășurată într-o atmosferă firească unei tabere de vară, în ciuda participării sale mai mult decît elevate, Universitatea a avut în primul rînd un rol esențialmente social: anume acela de a aduce cît mai multă lume, deosebit de pestriță (intellectuală, elevi, studenți, maghiari, români, iugoslavi, romi, tineri, vîrstnici, rockeri, hip-hoperi și alții și alții feluțiți) laolaltă. Inevitabil și dezirabil, aceștia s-au cunoscut, au legat prietenii, poate s-au iscat și unele animozități, dar în orice caz s-au întîlnit și au interacționat.

În al doilea rînd, cei care au asistat interesați la cea mai mare parte a expunerilor și dezbaterilor au putut constata calitatea acestora, nivelul lor academic elevat, dar și atmosfera de permisivitate și relaxare în care acestea s-au desfășurat, uimitoare ținînd cont de renumele invitațiilor. Temele abordate au fost deosebit de variate, dar păstrînd obiectul comun, relațiile româno-maghiare. S-au remarcat prin interesul auditoriului seminarii precum: *Possibilități de colaborare între partidele de*

centru-dreapta (participanți: Kővér László — FIDESZ, Kolumbán Gábor — UDMR), *Universitate și universități* (Mihai Șora — academician, Székely István — MEN, Ioan Păun Otiman — PNL), *Ceangăii maghiari* (Gabriel Andreescu — APADOR-CH; Pozsony Ferenc — etnograf, Duma András — Asociația Ceangăilor din Cleja), *Lustratia în societățile post-comuniste* (Gheorghe Onișoru — Comisia privind studierea arhivelor fostei securități și omologul său maghiar, Hodászi Zoltán, Ioana Lupea — ziaristă) și, mai ales, *Întîlnirea Prim-Miniștrilor. Vestul, bază a relațiilor româno-maghiare*, onorată de participarea domnilor Orbán Viktor — prim-ministru Ungariei, Mircea Ciumara — prim-ministru delegat al României; Markó Béla — președintele UDMR, Tőkés László — președinte de onoare al UDMR, Adrian Severin — președintele AP-OSCE, Nicolae Manolescu — directorul Colegiului Pro și moderată de domnul Oplatka Andreas — ziarist.

Dacă în ceea ce privește partea maghiară, evident mult mai motivată, participarea a fost cea anunțată, partea română a afișat un oarecare dezinteres, absenți fiind Mugur Isărescu, Valeriu Stoica, Horia Rusu, Crin Antonescu, Petre Roman, Mihnea Berindei, Eugen Dijmărescu, absența acestora fiind parțial compensată de prezența lui Mihai Șora și Mihai Răzvan Ungureanu.

Desigur că nu au lipsit de la această tabără de vară concertele, concursurile și întrecerile, excursiile care au dezvăluit majorității participanților pitorescul peisajului harghitean.

Întrebarea esențială care se pune la sfîrșitul unei astfel de manifestări este dacă ai rămas cu ceva de pe urma ei și dacă vei mai participa în cazul în care vei mai fi solicitat să o faci. În ceea ce mă privește consider că, pe lîngă informațiile propriu-zise obținute, mi-am satisfăcut și o curiozitate personală în privința acestei manifestări. Și perseverent fiind, desigur că aș dori să mai particip, întrucît întotdeauna cîștigi atunci când aprofundezi un lucru.

Așa că, în loc de concluzie, îi sfătuiesc pe toți să participe la Universitatea de Vară Bálványos și apoi să recitească critic cele scrise de mine.

Sergiu MIȘCOIU

TUSNÁLKODUNK...

Bizony Tusnálkodunk. Tesszük ezt immár tömegesen, bulizva, izegve-mozogva, hangerővel. A bálványosiként indult, most már tusnádi nyári szabadegyetem a tizenegyedik kiadásához is eljutott és érdekességként ez alkalommal diáktáborral is kiegészült. Így a már egy évtizede szorgalmazott magyar-román közeledést ez alkalommal színesebbé tették különféle „háttér” rendezvények, így többek között speciál hölgyeknek szánt vizes-pólós vetélkedő meg nagyszínpadi Charlie-féle playback koncert. De a régi emberek mégis panaszkodnak egy kicsit. Ők sajnálkozva mesélik, hogy annakidején a találkozóznak valahogy más volt a hangulata. Hiányolják a bensőséges és közvetlenségében öntudatos megnyilvánulását a közös gondolkodásra törekvő szűkebb baráti társaságnak.

Sajnálkozásra a tábor színvonalasságának a vélt csökkenése és a kétoldalú kapcsolatokat szolgáló rendezvény aggasztó egyoldalúsága ad okot. Egyes vélemények szerint a színvonalasság alakult az ambíciós ellenzéki szellemi műhely és a hatalomban részt vevő politikusok kissé pózoló kibeb-nagyobb eredményfelmutatásai közepette. A nyári egyetemen az érintett témák közel sincsenek most már teljesen kimerítve, emiatt a felszínesség az, amin meg lehet akadni.

Szerencsére ebben az évben sikerült észrevenni más tendenciákat is. A fősátorban szűk két órában elmondottakat a nyári gyakorlatokat végző kolozsvári

szociológus és történész diákok tanáraikkal tovább boncolgatták és a hallottakon csemegéztek, majd viszonyítottak, értelmeztek.

Véleményem szerint a legtanulmányosabbak ezek a tanár-diák eszmecserék voltak, ahol például a kisebbségi oktatás és a magyar egyetem vitája messze felülmúlta a hivatalos programban szereplő meghívottak száraz beszámolóját. Említést érdemelnek a mellékprogramokként beindított egyes délutáni tevékenységek, így főleg a kolozsvári diákok által szervezett Európa-sátorbeli találkozók. Érdekességüket a változatos program és a hallgató-előadó kapcsolatának közvetlenebb alakulása jelentette.

Az egyoldalúság is még mindig eléggé rányomja bélyegét a nyári egyetemre. Az egyik félnek mindvégig fontosabb volt a részvétel, a megjelenés. A másik félnek számos oka lehet a hiányzásra, időszakosan talán a választások közeledése is. A hazai honatyák hiányát kiegészíti azon kevés fiatal érdeklődő elégedetlensége, akik ez alkalommal is a hivatalos előadásokon kívüli kétnyelvűség hiánya miatt háborogtak.

Mindezeken túl mégis köszöntenivaló, hogy eljöttek azok az idők, amikor a tíz évvel ezelőtt érlelődni kezdett gyümölcsökről már beszélni lehet és, ha a körülmények megengedik, nemsokára talán ízlelgetni is.

Éljen a tusnádi nyári szabadegyetem!

BUZÁSI Zsolt

BIBLIOTECĂ

Noi intrăm în biblioteca LPE

În cursul lunilor iulie-august a.c. Liga Pro Europa a primit o donație de 70 de cărți de la FDSC. Între acestea menționăm:

Robert S. Ross:
American National Government

Alvin Z. Rubinstein:
America's National Interest in the Post-Cold War

Joseph A. Zaitchik:
Human Values

William Hughes:
Western Civilization volum I-II

Thomas E. Patterson:
The American Democracy

Henri Warmenhoven:
Western Europe

John K. Brillhart:
Effective Group Discussion

Michael K. Carlie și Kevin I. Minor:
Prisons around the World

Marie Richmond-Abbott:
Masculin & Feminin

Din seria Intellect au intrat în bibliotecă următoarele titluri:

Policing in Europe: Uniform in Diversity

Women Voice Men: Gender in European Culture

Food in European Literature

Theatre in Europe: 1957-1995

The New Russia

The English Language in Europe

Children and Propaganda

Humor and History

Language, Community and the State

Regionalism in the European Union

Acest proiect constă în acordarea asistenței de specialitate și a suportului financiar necesar pentru elaborarea A21L în 6 orașe pilot din România: Tîrgu Mureș, Iași, Rîmnicu-Vilcea, Ploiești, Galați și Giurgiu. Fiind un proiect voluminos, desfășurarea lui se întinde pe o perioadă de 3 ani, costurile fiind suportate de PNUD și de cei doi finanțatori: Agenția de Dezvoltare Internațională a Canadei și Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii, care vor participa la realizarea și implementarea strategiilor locale de dezvoltare durabilă. Dintre cele 6 orașe pilot, pe bază de competiție în funcție de modul de organizare și de derulare a etapelor, un oraș va fi ales ca centru-pilot model.

A21L va fi un document care va prezenta concret de ce anume are nevoie orașul, programele prioritare ale municipalității privind dezvoltarea economică, protecția socială și protecția mediului.

Structura A21L va cuprinde: a) strategia locală: evaluarea sistemului socio-economic, obiective, scenarii și politici; b) planul local de acțiune: alegerea și stabilirea priorității țințelor, identificarea componentelor financiare, instituționale și socio-economice; c) proiecte prioritare: elaborarea de proiecte locale specifice în concordanță cu prioritățile A21L.

A21L va fi elaborată cu aportul comunității locale: administrația publică, instituțiile de specialitate, societatea civilă și va avea drept componente funcționale următoarele structuri:

I. *Consiliul Local de Coordonare (CLC)*, care va avea rolul de coordonator al acțiunilor proiectului, mobilizarea experților locale, atragerea de fonduri și supervizarea modului de utilizare a acestora.

Componența acestuia include reprezentanți din partea autorităților locale, Agenției pentru Protecția Mediului, Agenției pentru Dezvoltare Regională – Regiunea 7 Centru și societății civile. Recomandarea specialiștilor PNUD este ca acest consiliu să cuprindă un număr de 7 – 11 membri.

II. *Secretariatul* va fi format din două persoane: un reprezentant al Primăriei și un reprezentant al societății civile.

III. *Grupele de experți*. Se propun trei grupe de experți pentru următoarele secțiuni: economic, social și mediu. Fiecare grupă va cuprinde un număr de 3 – 5 membri, care vor lucra efectiv la conceperea materialului. Experții vor fi selectați și numiți de către CLC.

Concluzie

Ceea ce face ca A21L să fie atât de incitantă este faptul că ea duce la o guvernare locală mai deschisă și aplecată să asculte, încurajându-i pe localnici să devină parteneri în încercarea de a ameliora calitatea vieții comunității locale.

Multe dintre componentele procesului pot fi deja în desfășurare. Nu toate lucrurile sînt noi. Important este să se recunoască măsurile noi și vechi ca făcînd parte din această nouă agendă locală. A21L este locul unde ele se întîlnesc. Este vorba de integrarea problemelor de mediu, de echitate socială și economică. Aceasta este noua viziune despre îmbunătățirea comunității noastre locale.

Materialele pe baza cărora a fost realizat acest ghid au fost furnizate de către PNUD și Fundația Universitară a Mării Negre.

Redactare: secretariatul A21L — Alina ALDEA, Cristian POPA

Pro Europa poate fi citită pe Internet la adresa:

www.proeuro.netsoft.ro

Liga PRO EUROPA Liga

Copreședinți:

Smaranda ENACHE și CSÍKY Boldizsár

Director executiv: SZOKOLY Elek

4300 Tîrgu Mureș, P-ța Trandafirilor nr. 5, et. III. CP. 1-154

Tel/fax: +40-(0)65-214076; 217584, e-mail: office@proeuropa.netsoft.ro

CONTENTS:

P. 1, 10: *Agenda 21 Local • Tîrgu-Mureș* — a presentation of the process through which the civil society, in partnership with the local authorities elaborates the strategy of the local development in the town of Tîrgu-Mureș.

P. 2: A Romanian/Hungarian *synopsis* of the PEL's main events in July-September 2000.

P. 3: *Candidates for the Presidency* — an editorial on the candidatures for the presidential elections in Romania.

P. 4: *Being Mayor* — the impressions of the 'Mayor' elected by the students of the College of Democracy at the Youth Mayor Office's meeting.

P. 5-6: — *Decisions of the Youth Mayor Office* regarding the recreational areas of the town Tîrgu-Mureș.

P. 7: *Serious Game* — a short description of the Youth Mayor Office's meeting; *Intervention* of one of the 'local councillor's.

P. 8-9: *A Year from the Eclipse, Making Tusnád* — articles regarding the Bálványos Summer University; New entries in the PEL's Library.

Responsabil de număr: HALLER István

Multiplicat la **Liga PRO EUROPA**

PRO EUROPA este publicată cu sprijinul Fundației Heinrich Böll (Germania) și Charles St. Mott (SUA)